

РЕФЕРАТ

Новік Ксеніі Дзмітрыеўны

Тэма: Праца дзяржаўных архіваў Рэспублікі Беларусь з дакументамі забруджанымі радыенуклідамі.

Ключавыя словы: аварыя на Чарнобыльскай АЭС, дакументы забруджаныя радыенуклідамі, радыёактыўны пыл, абеззаражанне, місія ЮНЕСКА.

Актуальнасць. У 1986 г. адбылася беспрэцэдэнтная катастрофа— аварыя на Чарнобыльскай АЭС. Архівы знаходзяцца ў зоне аварыі падвергліся радыёактыўнаму забруджванню. У ходзе эвакуацыі забруджаныя архівы былі перамешчаныя ў новыя будынкi, дзе змяшаліся з адносна чыстымі. Для працы з забруджанымі архівамі варта ўжываць спецыяльныя меры. Забруджаныя архівы захоўваюцца і па сённяшняга дня, таму праца з'яўляецца актуальнай. **Мэта дыпломнай працы** – ахарактарызаваць ўзровень работы дзяржаўных архіваў Рэспублікі Беларусь з дакументамі забруджанымі радыенуклідамі. **Аб'ект працы** – праца ў дзяржаўных архівах Рэспублікі Беларусь з дакументамі з забруджанымі радыенуклідамі. **Метадалагічнай асновай** дыпломнай працы сталі метады аналізу, сінтэзу, індукцыі, дэдукцыі, кампаратыўны, структурны, наратыўны, гісторыка – генетычны, а таксама крыніцазнаўчай аналіз.

Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону:

1) архіўная галіна Беларусі апынулася не гатовая да ліквідацыі аварыі на Чарнобыльскай АЭС, архівісты сутыкнуліся з шэрагам метадычных і тэхнічных праблем, выкліканых катастрофай; да моманту аварыі фактычна не аказалася ні навуковых, ні фінансавых магчымасцяў, якія дазволілі б у найкарацейшыя тэрмін ацаніць нанесеную шкоду і распрацаваць сістэму мер па прадухіленні і мінімізацыі наступстваў;

2) найбуйнейшыя памылкі па працы з забруджанымі архівамі, дапушчаныя на першапачатковым этапе, наступныя: 1) эвакуацыя архіваў выраблялася ў адкрытым транспарце з-за чаго многія архівы падвергнуліся заражэнню радыёактыўнай пылам; 2) змешванне забруджаных архіваў з чыстымі; 3) адсутнасць сістэмы кантролю і метадаў працы з забруджанымі архівамі.

3) асаблівую ролю ў сістэме прававых актаў, якія вызначаюць парадак працы з дакументамі, забруджанымі радыенуклідамі, у дзяржаўных архівах Рэспублікі Беларусь займаюць метадычныя рэкамендацыі «Радыяцыйны кантроль у сістэме дзяржаўнай архіўнай службы, забеспячэнне захаванасці дакументаў, якія падвергліся радыёактыўнаму забруджванню, і меры бяспекі па працы з імі». **Структура і аб'ём дыпломнай працы.** Дыпломная праца складаецца з ўвядзення, чатырох кіраўнікоў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц і літаратуры, прыкладанняў. Агульны аб'ём работы – 62 старонак. З іх: спіс крыніц і літаратуры – 32 найменняў, рэферат на рускай, беларускай і англійскай мовах – 3, прыкладанняў.

Essay Novik Ksenia Dmitrievna

Theme: The work of the state archives of the Republic of Belarus with documents contaminated with radionuclides.

Key words: accident at the Chernobyl nuclear power plant, documents contaminated with radionuclides, radioactive dust, disinfection, UNESCO mission.

Relevance. In 1986, an unprecedented catastrophe occurred – an accident at the Chernobyl nuclear power plant. Archives located in the accident zone were exposed to radioactive contamination. During the evacuation, the contaminated archives were moved to new buildings, where they mixed with relatively clean ones. To work with contaminated archives, special measures should be applied. Contaminated archives are stored to this day, so the work is relevant.

The purpose of the thesis is to characterize the level of work of the state archives of the Republic of Belarus with documents contaminated with radionuclides. **The object of work** is work in the state archives of the Republic of Belarus with documents with contaminated radionuclides. **Methodological basis** of the thesis work was the methods of analysis, synthesis, induction, deduction, comparative, structural, narrative, historical – genetic, and source analysis.

Basic provisions to be protected:

1) the archive industry of Belarus was not ready for the liquidation of the Chernobyl accident, the archivists faced a number of methodological and technical problems caused by the disaster; at the time of the accident, there were no scientific or financial opportunities that would allow to assess the damage in the shortest possible time and to develop a system of measures to prevent and minimize;

2) the biggest mistakes in the work with contaminated archives, made at the initial stage, the following: 1) the evacuation of archives was made in open transport, which is why many archives were charged with radioactive dust; 2) mixing of contaminated archives with clean; 3) the lack of control systems and methods of work with contaminated archives.

3) a special role in the system of legal acts that determine the order of work with documents contaminated with radionuclides in the state archives of the Republic of Belarus is occupied by the methodological recommendations "Radiation control in the system of the state archive service, ensuring the safety of documents subjected to radioactive contamination, and security measures to work with them."

The structure and volume of the thesis. The diploma work consists of an introduction, four chapters, conclusion, a list of used sources and literature, applications. The total amount of work is 62 pages. Of these: a list of sources and literature – 32 titles, an abstract in Russian, Belarusian and English-3, applications'.

РЕФЕРАТ

Новик Ксении Дмитриевны

Тема: Работа государственных архивов Республики Беларусь с документами загрязненными радионуклидами. **Ключевые слова:** авария на Чернобыльской АЭС, документы загрязненные радионуклидами, радиоактивная пыль, обеззараживание, миссия ЮНЕСКО. **Актуальность.** В 1986 г. произошла беспрецедентная катастрофа– авария на Чернобыльской АЭС. Архивы находящиеся в зоне аварии подверглись радиоактивному загрязнению. В ходе эвакуации загрязненные архивы были перемещены в новые здания, где смешались с относительно чистыми. Для работы с загрязненными архивами следует применять специальные меры. Загрязненные архивы хранятся и по сегодняшнего дня, поэтому работа является актуальной. **Цель дипломной работы** – охарактеризовать уровень работы государственных архивов Республики Беларусь с документами загрязненными радионуклидами. **Объект работы** – работа в государственных архивах Республики Беларусь с документами с загрязненными радионуклидами. **Методологической основой** дипломной работы стали методы анализа, синтеза, индукции, дедукции, компаративный, структурный, нарративный, историко – генетический, а также источниковедческий анализ. **Основные положения:**

1) архивная отрасль Беларуси оказалась не готова к ликвидации аварии на Чернобыльской АЭС, архивисты столкнулись с рядом методических и технических проблем, вызванных катастрофой; к моменту аварии фактически не оказалось ни научных, ни финансовых возможностей, которые позволили бы в кратчайшие срок оценить нанесенный ущерб и разработать систему мер по предотвращению и минимизации последствий;

2) крупнейшие ошибки по работе с загрязненными архивами, допущенные на первоначальном этапе, следующие: 1) эвакуация архивов производилась в открытом транспорте из-за чего многие архивы подверглись заражению радиоактивной пылью; 2) смешивание загрязненных архивов с чистыми; 3) отсутствие системы контроля и методов работы с загрязненными архивами.

3) особую роль в системе правовых актов, определяющих порядок работы с документами, загрязненными радионуклидами, в государственных архивах Республике Беларусь занимают методические рекомендации «Радиационный контроль в системе государственной архивной службы, обеспечение сохранности документов, подвергшихся радиоактивному загрязнению, и меры безопасности по работе с ними».

Структура и объем дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, четырех глав, заключения, списка использованных источников и литературы, приложений. Общий объем работы – 62 страниц. Из них: список источников и литературы –32 наименований, реферат на русском, белорусском и английском языках– 3,приложений.